Dosarul nr.4r-1609/24 Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani)
4-22086883-02-4r-12042024 Judecător Aureliu Postică

D E C I Z I E
În numele legii

17 octombrie 2024
mun.Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Ion Bulhac și Silvia Cecan

examinînd în şedinţă publică, /fără prezența părților/ în ordine de recurs, recursul declarat de către agentul constatator Triboi Cristi împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 16 ianuarie 2024, prin care a fost admisă contestația depusă de către Lungu Alexandru, împotriva procesul-verbal şi decizia agentului constatator al INSP al IGP al MAI, Antofică Sergiu, seria MAI05581954 din data de 24.05.2022, prin care Lungu Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, şi încetat procesul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă:

La 07.06.2022, în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a parvenit spre examinare contestaţia petiționarului Lungu Alexandru, înaintată împotriva procesului-verbal şi a deciziei agentului constatator al SSP al DP “Centru” din 24.05.2022, seria/nr. MAI05581954, prin care numitul a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, fiind supus sancţiunii în formă de amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale, cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

În motivarea contestaţiei, petiţionarul Lungu Alexandru a invocat următoarele argumente: sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta

face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția. Astfel, menționează că vinovăția peraoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional nu a fost dovedită prin probe pertinente, concludente, utile și veridice care, în ansamblul lor, ar corobora între ele; nerespectându-se astfel principiul dreptății (art. 7 din Codul Contravențional). Cu referire la cele expuse mai sus, dar și reieșind din carenţele grave admise la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenționale consfințite în art.2 din Codul Contravențional, neelucidând pe deplin, obiectiv și sub toate aspectele circumstanțele acestui caz.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 16 ianuarie 2024, a fost admisă contestația depusă de către Lungu Alexandru, împotriva procesul-verbal şi decizia agentului constatator al INSP al IGP al MAI, Antofică Sergiu, seria MAI05581954 din data de 24.05.2022, prin care Lungu Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, şi încetat procesul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Nefiind de acord cu hotărîrea nominalizată, agentul constatator Triboi Cristi a declarat recurs solicitând admiterea cererii de recurs, casarea hotărîrii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 16.01.2024, cu dispunerea rejudecării în primă instanţă.

În motivarea recursului s-au invocat următoarele motive:

- instanţa şi-a întemeiat hotărîrea în baza art.448, 460-462, Cod contravenţional, prin faptul că agentul constatator nu a anexat actele probatorii, care confirmă încălcarea regulamentului circulaţiei rutiere. Examinând motivele invocate în hotărîre, consideră că recursul este fondat şi pasibil de a fi admis, cu casarea hotărîrii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 16.01.2024, cu dispunerea rejudecării în primă instanţă, prin care a fost dispusă admiterea contestaţiei şi anularea deciziei agentului constatator, cu remiterea dosarului contravenţional la o nouă examinare în fond, în alt complet de judecată.

În temeiul prevederilor art.471 Cod Contravențional, alin. (1) recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată, că recursul este necesar de a fi respins ca depus peste termen, cu menţinerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) din Codul contravenţional, după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul și menţine hotărîrea atacată, dacă acesta este depus peste termen.

Din materialele dosarului, Colegiul Penal reține că, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria MAI05581954 din 24.05.2022, Lungu Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că, la data de 24.05.2022, orele 23:00 min, în mun. Chișinău, str.Basarabiei 116, conducând autoturismul de model ,,Skoda fabia" n/î LSF 434, deplasându-se, a ignorat exigențele indicatorului de prioritate 2.2 ,,STOP", efectuând deplasarea fără a efectua oprirea de serviciu.

În temeiul prevederilor art.468 din Codul contravenţional, recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1).

Art. 469 alin. (1) din Codul contravenţional prevede că recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea hotărârii asupra ei.

Totodată, Colegiul Penal reţine că repunerea în termen a recursului este o prerogativă a instanței de recurs, care urmează să se pronunțe cu motivația respectivă în textul deciziei.

Colegiul Penal reţine că, hotărîrea judecătorească a fost emisă la data de 16.01.2024.

Astfel, la data de 09.03.2024, de către Judecătoria Chișinău sediul Buiucani a fost expediată prin intermediul poștei electronice al INSP copia hotărârii nominalizate, (f.d.33) iar cererea de recurs a fost declarată de către agentul constatator la data de 02.04.2024, cu depășirea termenului de 15 zile, fără a indica și a solicita motivele repunerii cererii de recurs în termenul legal.

Colegiul Penal menţionează, că în baza prevederilor legii procesual contravenționale, termenul de recurs este de 15 zile de la data pronunţării hotărîri, iar

pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească.

Potrivit art. 230-234 Cod de procedură penală și art. 468 Cod contravențional, termenul de recursl este termen legal şi imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exerciţiul dreptului de a declara recursul şi nulitatea oricărei cereri de recurs înaintate după expirarea termenului.

Totodată, instanța de recurs reține că repunerea în termen se operează doar avînd prezente două condiţii cumulative: *întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate: calamitate naturală, accident, boală* ş.a., pe care apreciindu-le, instanţa de recurs va constata dacă situaţia invocată de recurent constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării recursului; recursul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale. Aceste condiţii îi privesc doar pe contravenient şi civilmente responsabilă, deoarece împotriva lor poate fi începută executarea. *Prin începerea executării pedepsei se înţelege prima zi de reţinere a persoanei în cazul pedepsei privative de libertate sau de intentare a procedurii de executare a pedepsei nonprivative de libertate, sau, după caz,* de sechestrare a bunurilor părţii civilmente responsabile etc.

Conform art. 468 Cod contravențional şi practicii judiciare despre judecarea cauzelor contravenționale în ordine de recurs, termenul de recurs este de 15 zile de la data pronunţării hotărîri integrale, dacă legea nu dispune altfel. În acest sens, se relevă că Curtea Europeană a Drepturilor Omului, *în cauza Sutter vs. Elveţia,* a statuat că de la data pronunţării hotărîrii începe a curge termenul de exercitare a căii de atac. Mai mult ca atît, cu privire la necesitatea prezentării părţilor la pronunţarea integrală a sentinţei, Colegiul ţine să remarce că această chestiune este facultativă, adică părţile la dorinţă pot asista în şedinţă şi primi o copia a hotărîrii, sau ulterior se pot adresa pentru recepţionarea acesteia, însă indiferent de prezentarea sau neprezentarea acestora, termenul de atac a hotărîrii va curge începînd cu ziua următoare pronunţării.

Statuarea dată, nu este o *„concluzie a instanţei care nu are suport legal”,* ci rezultă din analiza coroborată a art. 468 Cod Contravențional.

Subsidiar celor consemnate supra, Colegiul menţionează că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită exhaustiv prin lege. Termenul respectiv este absolut şi are caracter imperativ, adică depăşirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuşi recursul a fost declarat după expirarea termenului, acesta urmează a fi respins ca declarat peste termen, cu excepţia cînd întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate, însă, la caz, această din urmă premiză nu s-a confirmat.

În recurs, nu s-au invocat motive întemeiate ce au determinat întârzierea declarării recursului, astfel, instanţa de recurs fiind în imposibilitate să repună în termen recursul. Mai mult, conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Colegiul Penal subliniază că în cazul în care termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 468 Cod contravențional este depăşit, adică recursul este declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, instanţa de recurs este obligată să soluţioneze chestiunea privind repunerea în termen a recursului.

Dacă întârzierea a fost determinată de motive neîntemeiate, recursul urmează a fi respins ca tardiv, fără judecarea fondului.

În ședința instanței de recurs nu au fost constatate circumstanțe noi, care ar da temei pentru repunerea în termen a recursului declarat de agentul constatator, ba mai mult recurentul nici nu a solicitat repunerea în termen a recursului.

Reieșind din prevederile legale și materialele cauzei penale enunțate mai sus, se statuează că recursul declarat la caz este depus peste termenul legal, circumstanțe în care instanța nu se va expune asupra fondului recursului declarat, or, soluția de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Relevante în acest sens sunt şi unele aspecte ale principiului securităţii raporturilor juridice ce se conţin în *hotărîrea CtEDO din 05 iunie 2012 în cauza Ghirea contra Moldovei*, unde s-a statuat că: „ ... principiul egalităţii armelor, care reprezintă unul din elementele noţiunii mai largi a procesului echitabil – presupune că fiecare parte beneficiară de o posibilitate rezonabilă de aşi prezenta cazul în condiţiile, că nu ar pune-o într-un dezavantaj substanţial în raport cu cealaltă parte.” Prin alte cuvinte, aplicarea regulilor referitoare la termenele limită este de natură să aducă atingere principiului egalităţii armelor în cazul în care părţile nu beneficiază de aceleaşi mijloace pentru a-şi susţine argumentele în faţa instanţei.

Colegiul Penal constată că întârzierea termenului de declarare a recursului nu a fost determinată de motive întemeiate, și în atare situație, se atestă necesitatea respingerii recursului propriu-zis ca fiind depus peste termen.

Astfel, Colegiul Penal consideră că în cazul în care recursul este tardiv, instanța de recurs nu se va expune pe fondul cauzei și motivele recursului, întrucât instanța de recurs nu a fost sesizată în conformitate cu legislația procesual contravențional.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind depus peste termen recursul declarat de către agentul constatator Triboi Cristi împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 16.01.2023, menţinând hotărîrea atacată fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge ca depus peste termen, recursul declarat de către agentul constatator Triboi Cristi împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 16.01.2024, prin care a fost admisă contestația depusă de către Lungu Alexandru, împotriva procesul-verbal şi decizia agentului constatator al INSP al IGP al MAI, Antofică Sergiu, seria MAI05581954 din data de 24.05.2022, prin care Lungu Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, şi încetat procesul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Marcel Juganari

Judecători: Ion Bulhac

Silvia Ccecan